

Program kursu szkoleniowego nt.: „Rysowanie – darem natury, dlaczego tak niewykorzystanym w diagnozie i terapii psychopedagogicznej?”

Cele kursu

1. Teoretyczne i praktyczne przygotowanie słuchaczy kursu do prowadzenia działań z zakresu diagnozy i wczesnego wspomaganie rozwoju – w oparciu o wytwory dziecka (głównie jego rysunki).
2. Praktyczne przygotowanie do wstępnej diagnozy różnych problemów rozwojowych dziecka (głównie w kontekście jego dojrzałości szkolnej), zwłaszcza dziecka zagrożonego zaburzeniami czy opóźnieniami rozwojowymi (w oparciu o jego rysunki).
3. Ukształtowanie umiejętności słuchaczy kursu do zapewnienia odpowiednich działań postdiagnostycznych (terapeutycznych), stymulujących rozwój, od momentu wykrycia pewnych zaburzeń czy opóźnień rozwojowych do rozpoczęcia nauki szkolnej.

Adresaci kursu

Kurs nt: „Rysowanie – darem natury, dlaczego tak niewykorzystanym w diagnozie i terapii psychopedagogicznej” skierowany jest głównie do nauczycieli przedszkoli i nauczania zintegrowanego (w klasach I-III), którzy chcą zdobyć nowe i dodatkowe kwalifikacje w zakresie diagnozy dojrzałości (gotowości) szkolnej i poszerzyć swoje umiejętności odnośnie oceny rozwoju psychoruchowego oraz emocjonalno-społecznego dziecka w oparciu o jego wytwory (głównie rysunki) oraz do praktyków chcących podbudować swoje doświadczenia zawodowe dodatkową wiedzą naukową.

Ramowy program kursu

1. Wybrane zagadnienia z psychologii rozwojowej dziecka w 5-9 r. ż.
2. Ogólne właściwości i charakterystyczne cechy niektórych procesów psychicznych dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym.
3. Teoretyczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju psychoruchowego dziecka (zwłaszcza rozwoju grafomotorycznego; wstępne ćwiczenia grafomotoryczne – 3 zeszyty ćwiczeń wg W. Brejnaka).
4. Problemy psychopedagogiczne wobec dzieci o różnym tempie rozwoju psychoruchowego (dojrzałość „w ogóle” a dojrzałość szkolna).
5. Sposoby (metody) oceniania dojrzałości (gotowości) szkolnej – dawniej i dziś (m.in. wg A. Szemińskiej, B. Okoń-Wilgockiej, B. Janiszewskiej, W. Brejnaka).
6. Twórczość plastyczna dziecka – jako najpowszechniejsza (obok zabawy) zjawisko w spontanicznej i ekspresyjnej aktywności dziecka (wg S. Szumana) - oraz krótko i informacyjnie np. o takich technikach plastycznych jak „malowanie 10 palcami”.
7. O czym mówią rysunki? – rysunek jako diagnoza funkcji poznawczych oraz rozwoju emocjonalno-społecznego.
8. Rysunek postaci człowieka jako narzędzie diagnostyczne rozwoju dziecka („Test Postaci” wg F. Goodenough; „Rysunek Człowieka” wg J. Royer’a – informacyjnie).
9. Rysunek rodziny” wg A. Frydrychowicz i „Test rysunku rodziny” wg m. Braun-Gałkowskiej – informacyjnie.
10. Rysunek projekcyjny jako metoda badań psychologicznych oraz w psychoterapii (ogólnie i praktycznie: np. rysunek - „Mój herb”, „Moja droga życia”).
11. Warsztatowe zajęcia w oparciu o analizę ponad 600 rysunków dzieci badanych pod kątem dojrzałości szkolnej (rysunki na temat: „pani z panem na spacerze w czasie deszczu” oraz „chłopiec z dziewczynką grają w piłkę”.

12. Warsztatowo - rysunki projekcyjne, typu „Mój herb”, „Moja droga życia” oraz innych (typu: „narysuj swą złość”, „narysuj swą radość”, „narysuj zwierzę, którym chciałbyś być,” itp.) ustalony zostanie w czasie trwania warsztatu).

Sylwetka absolwenta kursu

Na bazie wiedzy pedagogicznej i psychologicznej absolwent kursu będzie potrafił:

- wykorzystać podstawowe wiadomości do diagnozowania poziomu rozwoju psychoruchowego dziecka 5-9 letniego, a także (wybiórczo) poważniejszych problemów zaburzeń sfery emocjonalno-społecznej;
- organizować pracę diagnostyczną i terapię pedagogiczną dzieci z zaburzeniami czy opóźnieniami w rozwoju psychoruchowym i zaburzeniami emocji.

Organizacja nauki

- Kurs trwa 6 godzin dydaktycznych (6x45 minut). Zajęcia realizowane są w formie jednodniowego zjazdu (np. w godzinach 14-19, z dwiema 15-minutowymi przerwami).
- Kurs przebiega w trzech dwugodzinnych blokach tematycznych : (1) wybrane zagadnienia z psychologii rozwojowej i wychowawczej dzieci w wieku przedszkolnym i młodszo-szkolnym (2x45 minut), (2) wybrane problemy dotyczące prac plastycznych dzieci - głównie rysunków (2x45 minut), (3) warsztaty (2x45 minut).

Prowadzący kurs – psycholog Wojciech Brejnak

Psycholog Wojciech Brejnak zajmuje się diagnostyką i terapią dzieci i młodzieży oraz rodzin. Specjalizacja zawodowa: (1) poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne, (2) diagnostyka i terapia dysleksji, dysgrafii i dysortografii (3) diagnostyka i opiniowanie gotowości (dojrzałości) szkolnej, (4) opiniowanie psychologiczne w sądowych sprawach rodzinnych, opiekuńczych i nieletnich oraz karnych.

Jest autorem ponad 300 artykułów i opracowań popularnonaukowych drukowanych w czasopiśmie oraz specjalistycznych wydawnictwach polskich i zagranicznych, a także jest autorem m.in. książek: „Kocham i wychowuję”, „Porozmawiaj ze mną ... jak zapewnić dziecku dobry kontakt z otoczeniem”, „Dysleksja w teorii i praktyce” (współautor - K. J. Zabłocki), „Dysleksja”, „Czy Twój przedszkolak dojrzał do nauki”, „Kochaj i wspomagaj” oraz zeszytów do ćwiczeń graficznych „Będę pierwszoklasistą”, a także „Diagnozowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów klas I-III. poradnik metodyczny do sprawdzianów kompetencji >co już umiem i potrafię<”, współautorki: H. Kitlińska-Pięta i E. Nowak, oraz „Wstępna diagnoza rozwoju uczniów rozpoczynających naukę”, współautorka D. Raczyńska, w: „Sprawdziany kompetencji dla uczniów kl. I >Co już umiem i potrafię<”, „Psychologiczno-pedagogiczne kryteria dojrzałości szkolnej. Poradnik dla rodziców, nauczycieli przedszkoli i szkół podstawowych oraz studentów psychologii i pedagogiki”.

Ważniejsze książki redagowane i współredagowane: (1) „Poradnictwo wychowawczo-zawodowe”, WSiP, 1980, (2) „Wybrane problemy dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi w procesie edukacji”, współredaktor K. J. Zabłocki, UKSW 2004, (3) „Emocjonalno-społeczne uwarunkowania dojrzałości szkolnej”, UKSW 2008, (4) „Wczesna diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka z dysfunkcjami”, współredaktor K. J. Zabłocki, (5) „Pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Wybrane zagadnienia”, współredaktor W. Woźniak, 2010, (6) „Zaburzenia tempa i płynności mowy”, UKSW 2010, współredaktor E. Wolnicz-Pawłowska, „Logopedia a specjalne potrzeby edukacyjne w obliczu reformy szkolnej”, UKSW w druku, współredaktor E. Wolnicz-Pawłowska.

Od 1996 r. na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Instytucie Psychologii prowadzi zajęcia z zakresu psychologii rewalidacyjnej i pomocy psychologicznej oraz w Instytucie Socjologii - zajęcia z psychologii rodziny.

Przez wiele lat przewodniczył Warszawskiemu Oddziałowi Nr 1 Polskiego Towarzystwa Dysleksji i redagował *Biuletyn Informacyjny Warszawskiego Oddziału PTD*.